

50 let antikoncepční pilulky

■ Prozření Adama a Evy

„Žena se ve ztraceném ráji zakousla do ovoce ze stromu poznání o deset minut dříve než muž. Od té doby si stále udržela desetiminutový náskok.“

Jean-Baptiste Alphonse Karr

Nadneseně lze říci, že v době stvoření světa, v okamžiku, kdy Eva s Adamem odhodili své listy poznání, nikdo nemohl tušit počátek sexuální revoluce. Lidské feromony rozebraly alchymii lásky, která ovšem ne vždy chtěla nést své přirozené následky, a přes staré praktiky k zabránění početí vedla až k objevu antikoncepční pilulky.

■ Staré praktiky k zabránění početí

„Lze počít bez milování? Lze ztloustnout bez jídla?“

Sumerské přísloví

Zatímco v pravěku lidé ještě nevěděli, že sexuální styk nějak souvisí s otěhotněním, v době vysoce primitivních národů se doslova roztrhnul pytel s praktikami k zabránění početí. Zpravidla však šlo o babské rady, lidové léčitelství či šamanská zaříkadla a rituály. Egypťští lékaři, starověcí gynekologové, řecký filozof Aristoteles či Casanova, všichni měli své recepty, jak zabránit početí. Někdo radil užít pasty z krokodýlího nebo sloniho trusu, které mají spermicidní účinek a zároveň fungují i jako mechanická bariéra, jiní ženám servírovali drcená granátová jablka či listy akácií. Za velmi účinný prostředek se považovala například i lihovina z bobřích varlat či hovězí žluč.

■ Již 50 let může žena rozhodovat o nových životech

„Lidský život se točí pouze kolem sexuality. Na tom se nic nezměnilo a nezmění.“

Sigmund Freud

Antikoncepční pilulka se zrodila v Americe, v roce 1960, kdy byl uveden na trh Enovid, který se o rok později dostal do Evropy v nové podobě jako Anovlar. V bývalém Československu byla antikoncepce dostupná od roku 1965.

■ Od miminka ve zralou ženu

„Muž tvoří a vychovává svět. Muže však vychovává žena.“

Miguel de Cervantes

Pilulka ve svém počátku byla pro ženu velkým hormonálním soustem zatěžujícím organismus, dodnes může jednotlivce ohrozit, přesto v dnešní době ale jednoznačně převyšují výhody. Zmírnění bolestivé menstruace, premenstruačního syndromu, snížení rizika rakoviny dělohy, vaječníků i tlustého střeva, pokles mimoděložního těhotenství, hojení akné, ale především snížení počtu potratů a zmírnění populační exploze. V roce 1990 byly v České republice na výběr tři druhy tablet. Dnes si ženy mohou vybírat z asi 26 druhů antikoncepčních pilulek. Statistika z roku 2008 uvádí, že antikoncepci užívá 54 % českých žen.

■ Vývoj antikoncepce jde vstříc i mužům

„Sto mužů může postavit tábor, jenom žena dokáže vytvořit domov.“

Konfucius

Ani na mužskou populaci v otázce antikoncepční pilulky nebylo čínskými a britskými vědci zapomenuto. I když vyvstává otázka, zda žena dokáže položit na mužská bedra takovou odpovědnost, jako pravidelné polykání pilulek... uvidíme, kam se věda posune za dalších 50 let...

Mgr. Michaela Majerová